

Kring senaste olyckan i jämtländska fjällen.

Finnes det en kåta i den rivna hyddans närhet?

Samebefolkningen uttalar sitt tack till fru Freese och spaningsmanskapet.

Hotelläg. A. Hellström i Bydalen har i ett uttalande gjort gällande, att iakttagelserna å den plats, där Freese och Sjöstrand påträffades, synas visa att fjällföraren Per Johansson gjort allt för att bereda de tröttkörde stockholmsynglingarna skydd mot stormen, medan han själv begav sig i väg för att skaffa undsättning. J. har nämligen, skall hr H. ha uttalat, ha brutit loss stora skivor av hård skarsnö och ställt dem mot vindriktningen, så att de vilande skulle erhålla åtminstone något skydd mot snöstormen.

Då tidigare sakuppgifter inte haft något att förmåla om vad som här berättas, har det synt oss ligga nära till hands tänka sig, att det kunde vara fråga om något utslag av den benägenhet för kannstöperi och välvillig romantisk utsmyckningskonst, som gärna florerar i skuggan av händelser av detta slag. Vi ha för den skull tillsport länsnotarien E. Fontell, som följt spaningarna på

platsen och å tjänstens vägnar gjort undersökningar rörande de förolyckades läge m. m. Hr Fontell betecknar uppgifterna som rent nonsens. Vid undersökningarna på platsen hade snön med stor försiktighet avlägsnats från de båda kropparna. Snön närmast intill liken hade därvid visat sig vara något hårdare, samtidigt som den ej på alla punkter föll alldeles intill kropparna. En av de närvarande lappmännen hade därav funnit anledning framkasta den förmodan, att det var Johansson som på detta sätt genom att uppföra något slags snöskärm velat bereda ynglingarna skydd. Härtill hade hr Fontell genmält, att det syntes sannolikare att den mot kropparna vilande snön fått detta läge och denna konsistens genom den värme, som under avsevärd tid även efter det döden inträtt måste förutsättas ha utstrålat från de omkomnas kroppar. Intet fanns heller som tydde på att snön utgjordes av några uppbrutna och mot kropparna resta snöskivor. Man blev också på platsen ense om, att den av hr Fontell framställda hypotesen måste anses vara den riktiga. F. ö. är den insats fjällföraren Johansson gjort i allt fall så betydande, att det inte föreligger några som helst behov av att söka förstora den genom några dylika spekulationer, som sakna allt stöd i de iakttagelser som kunnat göras.

Finnes en kåta å den rivna hyddans plats?

Vid ett samtal med Stockholms-Tidningen har greve Nils Gyldenstolpe, vilken har sina jaktmarker just i trakten för den senaste fjälltragedien, framhållit att de förolyckade passerat ej mindre än två kåtor och en jaktstuga samt uttalat ett beklagande av, att de tröttkörde vandrarna ej observerat någon av dessa tillflyktsorter.

Det är riktigt, framhåller greve Gyldenstolpe, att den jaktstuga, som står upptagen på kartan, icke längre finnes på denna plats. Den är flyttad 3 å 4 km. söderut till Anasjöns södra ände. Men på samma plats där hyddan stått finns sedan ett 10-tal år tillbaka en kåta, som är öppen och just avsedd för fjällvandrare. Cirka 2 km. söder om den nyuppförda jakthyddan, vid Bredsjöns västra sida, finns också en kåta. Dessa tre tillflyktsorter ha samtliga passerats av de två stockholmsynglingarna och lappen, och greve Gyldenstolpe uttryckte sin förvåning över, att de icke sett den sista kåtan, den vid Bredsjön, som dock är uppförd på en öppen plats och synlig tämligen långt. Kåtan, på den plats där jakthyddan förut stod, alltså vid Anasjöns norra strand, fanns åtminstone i höstas, framhåller greve Gyldenstolpe, och jag kan inte tänka mig att den sedan dess blivit raserad.

Vi ha i anledning av ovanstående uttalande haft ett samtal med jägmästare Lindhe, som ju har sitt distrikt åt detta håll och just återvänt efter en expedition till området ifråga. Huruvida en kåta finnes någonstans i närheten av platsen för den rivna hyddan, kände hr Lindhe inte till. Det är i varje fall klart, att

tillvaron av någon sådan ej varit det förolyckade sällskapet bekant. F. ö. är det inte lätt att i mörker och i en snöstorm av den våldsamt, som var rådande den natt då olyckan inträffade, hitta igen en liten översnöad kåta. Den faller så in i terrängen, särskilt sedan snö kommit, att man måste känna dess plats mycket noga eller också av en slump törna direkt på den för att kunna upptäcka den. Och nu rådde därtill — som bekant — mörker och ett våldsamt oväder.

Lappfogden Abr. Staaff känner inte till huruvida en sådan kåta existerar vid norra ändan av Anasjön. Greve Gyldenstolpe bör dock vara sakkunnig i det fallet, då han ju brukar ligga däruppe och jaga under somrarna. Om svårigheterna att i terrängen upptäcka en dylik liten kåta, vars plats man inte känner, gör hr Staaff samma uttalande som jägm. Lindhe.

Ett tack från samebefolkningen.

Vi ha mottagit följande uttalande, med hemställan om dess publicerande:

Härmed vilja de same, som deltagit i sökandet efter de så sorgligt omkomna stockholmsynglingarna o. föraren Per Johansson i Oviksfjällden framföra sitt hjärtliga tack till samtliga officerare och militärer från Östersund. Under dessa dagar fingo vi lära oss mycket. Här voro alla utan undantag besjälade av samma tanke, att göra vad som kunde fordras av oss. Och vad vi same komma att minnas, var det vackra och ädla i att samtliga officerare voro villiga att fortsätta sökandet efter Per Johansson. Det var inga solskensdagar. De fingo ej som turisterna beundra de vackra fjällen och den storslagna naturen, nej deras uppgift var en helt annan: att spana och om möjligt få se en skida eller dylikt. Utan att få känna någon trötthet fortsatte de hela dagen igenom. De delade våra vedermödor, sovo under samma tak i våra små tjäll. Allt detta gör, att vi skola minnas Er och hoppas att ännu en gång få träffas, fastän under andra förhållanden, än under dessa tragiska dagar. När solen lyser över våra fjäll och dalar, då äro Ni välkomna som vänner till oss.

Same från Glen och Hosjöbotten.

Fjällbor i Johanssons hemtrakt,

Äre socken, ha bett att genom Öst runds-Posten få till fru Freese framföra uttrycken för sin tacksamhet och glädje över det bevis på uppskattning och gott hjärtelag, som fru Freese visat genom de anstalter hon vidtagit för att bereda J:s efterlevande ekonomiskt stöd.

Det kan tilläggas att fru Freese även iklätt sig alla kostnader i begravningsväg och andra extra utgifter, som drabbat Johanssons familj i anledning av den olyckliga händelsen.

Nytt nidingåd mot minderårig i Stockholm.

(T. T.) Stockholm 28.

Ett nytt nidingåd mot minderårig har, enligt Dagens Nyheter, förövats i Stockholm, denna gång utanför Serafimerlasarettet. Den för våldet utsatta är en nioårig flicka boende i trakten. Hon höll på att åka sparkstötting, då en man kom bort till henne och sökte locka henne med sig, men då detta icke lyckades ämnade han tydligen med våld begå sig mot flickan. Då flickan ropade på hjälp fann mannen för gott att försvinna. Dessförinnan hade han observerats av ett par sjuksköterskebiträden inne på sjukhusets gård, vilka torde kunna lämna hans signalement. Mannen torde för övrigt vara känd hos polisen.

Två danska veteraner kvar från 1848 års krig.

(T. T.) Stockholm 28.

Av de danska veteranerna från 1848 års dansk-tyska krig äro nu blott två kvar. Den äldste av dessa, sjömannen Jens Birkholm, fylter, enligt telegram från Köpenhamn, på tisdagen 100 år.

In memoriam.

Per Johansson.

Min vän Per Johansson!

När du nu slutat din sista fjällfärd, vill jag få säga dig ett enkelt tack från fränder och vänner. För egen del vill jag tacka dig för de två färder vi fingo göra samman över fjällen. Första gången vi möttes, såg jag, att du var märkt av sorgen. Man sade mig, att du hade varit den gladaste bland de glada. Men när dödsängeln gick fram över jorden — i den spanska sjukans år — då tog han rikt byte i ditt hem — den gamle fadern och den unga maken inom mindre än en vecka, och du stod där ensam med dina två små. Så blev du den stille, allvarlige man, som vi nu minnas. En gång såg jag dig dock le. Det var när ett barn för-rådde sin okunnighet om fjällets hemligheter. Då log du — ett ljust och gott leende. Vår andra fjällfärd gick i stormens tecken. Och fast det var somman fröso vi bygdens barn. Då gjorde du vad ingen av oss andra skulle ha kunnat. Du tände upp eld mitt under stormen däruppe på högfjället. Och så fingo vi värma våra stela fingrar. Nu har du mött fjällets och jordelivets sista hemlighet. Att du mött den som en man förstå vi. Gud give, att du också mött den "såsom ett barn"!

Din pastor
Gunnar Arbman.

Till Per Johansson.

Så skall man icke se dig mera, vare sig i lätta och lediga glid på skidor om vintern, eller stilla och anspråkslös på dina färder sommartid. Aldrig mera se dig komma tyst och lugn med fjällföraremärket sittande på bröstet, alltid i samma lugna humör i vackert som i fult väder. Du var icke gynnad av livets lycka. Maka och anhöriga borttrycktes från dig av farsoten. Själv förmådde du den gången bliva segrare, om det än syntes för oss andra du icke skulle rida ut striden. Ödet hade väl redan bestämt att du skulle finna din levnadsafton i den natur, du var född att vistas i, de vita vidderna. Mänskligt att döma allt för tidigt, synnerligast nu, då det åter börjat ljusna för dig. Ett kan man säga: du var bättre lottad än de flesta andra, du levde ditt liv och vandrade din väg utan ovänner. Att du icke förmådde stå emot din enda ovän den brutala vinterstormen, kanske får till en del tillskrivas kvarsittande sviter från farsoten. Lugnt kan du vila ty du har gjort din plikt, samvetsgrant i allt. Och om fjällstormen hädanefter rasar än aldrig så brutalt över din kulle, som väl må bliva i närheten av de dina vid Snasafjällens fot, så är du dock trygg, den kan ej skada dig mera. Ditt minne skall leva.

L. A.